

Recenzja prof. dr hab. Grażyna Flicińska-Panfil
Wydział Kompozycji, Dyrygentury, Wokalistyki, Teorii Muzyki i Edukacji Artystycznej
Instytut Wokalistyki
Akademia Muzyczna im. I.J. Paderewskiego w Poznaniu
dziedzina: sztuki muzyczne
dyscyplina: wokalistyka
sporządzono na podstawie zawartej umowy o dzieło z przekazaniem praw autorskich

Poznań, 1 grudnia 2022 roku

**RECENZJA W POSTĘPOWANIU DOKTORSKIM
w sprawie nadania stopnia doktora w dziedzinie sztuki
w dyscyplinie artystycznej – sztuki muzyczne
LIU XINFENG**

Zleceniodawca recenzji:

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie w związku z wszczęciem przez Radę Dyscypliny Artystycznej postępowania w sprawie nadania stopnia doktora w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie artystycznej – sztuki muzyczne.

Zlecenie podjęte na podstawie nowej ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2021. poz. 478)

Do zlecenia dołączono następujące dokumenty:

- pismo przewodnie Przewodniczącego Rady Dyscypliny Artystycznej UMFC w Warszawie Pana prof. dr hab. Pawła Łukaszewskiego z dnia 26 września 2022 roku
- dzieła artystycznego w formie nagrania CD
- opisu dzieła artystycznego

Recenzja pracy doktorskiej

Praca doktorska pana Liu Xinfeng zatytułowana **Studium porównawcze pieśni artystycznych Lu Zaiyi i Piotra Czajkowskiego** składa się z dzieła artystycznego zarejestrowanego na nośniku elektronicznym oraz opisu dzieła.

Wybór tematu pracy wynika z zainteresowań doktoranta tematyką pieśni artystycznej kompozytora chińskiego Lu Zaiyi i kompozytora rosyjskiego Piotra Czajkowskiego.

Dzieło artystyczne

Nagranie dokonano w Sali Koncertowej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie w dniach 30 maja – 26 czerwca 2022 roku. Realizatorem nagrania jest dr hab. Ewa Lasocka. Panu Liu Xinfeng akompaniował dr Krzysztof Trzaskowski.

Dzieło artystyczne obejmuje dwanaście pieśni, sześć Lu Zaiyi i sześć Piotra Czajkowskiego. Wskazane dzieło obejmuje następujące pieśni:

Lu Zaiyi:

1. Most
2. Dom

3. Wyczekiwanie
4. Ostatni sen
5. Patrzac w rodzinne strony
6. Kocham tę ziemię

Piotr Czajkowski:

1. Nie wierz, mój przyjacielu
2. Ani słowa, mój przyjacielu
3. Boleśnie i słodko
4. Łza drży
5. Dlaczego?
6. Ten, kto tęsknotę zna

Dobór pieśni obu kompozytorów dokonany przez doktoranta w prezentowanym dziele artystycznym jest bardzo interesujący, przemyślany i ściśle wtapiający się w dźwięczną barwę głosu doktoranta. Barwa idealnie scala się z nastrojem prezentowanych pieśni. Głos jest wyrównany w całej skali. Dzięki dobrej technice słyszymy śpiewaka, który idealnie prowadzi linię melodyczną a frazy są doskonale zakończone. Operuje swobodnie dynamiką głosu. Na szczególne podkreślenie zasługuje precyzyjna wymowa języka rosyjskiego. Słyszymy śpiewaka przemawiającego dużą emocjonalnością oddającego dramatyczną ekspresję poezji do tekstów pieśni. Pewne zastrzeżenia budzi intonacja. Chwilami na długich tonach dźwięk delikatnie detonuje. Doktorant wykazuje się dużą osobowością wykonawczą. Te cechy pozwalają na słuchanie prezentowanego dzieła z dużą satysfakcją i zadowoleniem. Te umiejętności poparte są wnikliwą, wręcz imponującą wiedzą zawartą w opisie dzieła artystycznego. Doktorant jest artystą, który świadomie powołuje do życia materiał muzyczny dwóch kompozytorów i staje się wykonawcą przekazującym ideę twórców śpiewanych pieśni.

Część opisowa

Istotę dla właściwego odbioru dzieła artystycznego doktoranta stanowi jego opis w postaci rozprawy doktorskiej. Praca ta, co należy podkreślić, spełnia wszelkie wymogi pracy naukowej. Całość rozprawy zawarta jest na 188 stronach. Doktorant przedstawił tezy doktorskie, jak i podał sposób ich dowodzenia. Praca składa się ze wstępu, sześciu rozdziałów, zakończenia, abstraktu w języku angielskim i języku polskim, bibliografii i podziękowań. Rozprawa doktorska spełnia wymagania przejrzystości tekstu w rozumieniu jego spójności w ciągu myślowym i łączy się wzorcowo w logiczną całość.

We *wstępie* autor pracy uzasadnia wybór tematu, którym jest studium porównawcze wybranych pieśni dwóch kompozytorów: Lu Zaiyi i Piotra Czajkowskiego. Kompozytorów pochodzących z różnych obszarów geograficznych, kulturowych i żyjących w różnych epokach. Pieśni są wnikliwie i dogłębnie analizowane w kolejnych rozdziałach. We wstępie doktorant w sposób wzorcowy i naukowy uzasadnia znaczenie pojętego tematu. Uzasadnia to dokonane pod kątem teoretycznym, praktycznym i kulturowym. Przedstawiony jest stan badań na wybrany temat na terenie Chin oraz w innych krajach. Ostatni podrozdział wstępu to opis ujęcia tematu, przedstawienie metod badawczych oraz wdrożenie innowacyjności badań poruszanych tematów. To wzorcowe i na wskroś naukowe podejście do opisu dzieła artystycznego pracy doktorskiej.

Pierwszy rozdział poświęcony jest sumarycznemu zarysowi etapów rozwoju rosyjskiej i chińskiej pieśni artystycznej.

Rozdział *drugi* to niezwykle interesująco ujęte życiorysy obu kompozytorów w aspekcie bogatych doświadczeń życiowych, które miały ogromny wpływ na ich twórczość kompozytorską w odniesieniu do tła historycznego. Przedstawiona jest również twórczość obu kompozytorów.

Rozdział *trzeci* to wstęp do szczegółowej analizy wybranych pieśni Lu Zaiyi i Piotra Czajkowskiego. Przedstawione zostały cechy charakterystyczne liryki wokalne obu twórców z punktu widzenia

tematyki utworów, połączenia poezji z muzyką, technik kompozytorskich oraz akompaniamentu. Kolejny *czwarty* rozdział zawiera omówienie stylistyki pieśni artystycznych Lu Zaiyi i Piotra Czajkowskiego. Oba te rozdziały, trzeci i czwarty, stanowią doskonałą bazę do kolejnych analitycznych rozdziałów będących punktem kulminacyjnym pisemnej pracy doktorskiej, stanowiącej opis dzieła artystycznego. Doktorant na podstawie własnych doświadczeń wykonawczych i bogatej wiedzy teoretycznej analizuje pieśni artystyczne obu kompozytorów pod kątem narodowego ich charakteru, liryzmu, deklamacyjności, emocjonalności i propozycji prezentacji.

Rozdział *piąty* to znakomita i rozbudowana analiza omówienia zagadnień językowych i elementów techniki wokalne, które należy opanować w celu wykonania pieśni Lu Zaiyi i Piotra Czajkowskiego. *Szósty* rozdział przedstawia naukową bardzo wnikliwą analizę dwunastu wybranych pieśni obu kompozytorów, które zostały przedstawione w dziele artystycznym. Analiza dotyczy okoliczności powstania, budowy utworu, wykonawstwa pieśni w aspekcie technicznym. Analiza ta co należy podkreślić poparta jest własną praktyką wykonawczą. Opracowaniu zostały poddane następujące pieśni:

Lu Zaiyi:

Most

Dom

Wyczekiwanie

Ostatni sen

Patrząc w rodzinne strony

Kocham tę ziemię

Piotra Czajkowskiego:

Nie wierzę, mój przyjacielu

Ani słowa, mój przyjacielu

Boleśnie i słodko

Łza drży

Dlaczego?

Ten, kto tęskni zna

Autor pracy podkreśla ogromne znaczenie pieśni obu kompozytorów z punktu widzenia dydaktyki wokalne, jak i praktyki wykonawczej na estradzie. Dysertacja ta będzie z pewnością ogromną pomocą w lepszym poznaniu i zrozumieniu pieśni artystycznych omawianych kompozytorów. Szczególnie ważne jest przedstawienie różnic ale też podobieństw w twórczości pieśniarskiej Lu Zaiyi i Piotra Czajkowskiego. Coś co szczególnie interesuje europejskiego wykonawcę śpiewaka ale również muzykologa to poznawanie twórczości wokalne chińskich kompozytorów. Dzięki tej pracy możemy zapoznać się z tą twórczością a nawet wykorzystać ją w dydaktyce.

Doktorant w swej dociekliwości naukowej jest bardzo rzetelny. Umiejętnie korzysta z bogatej bibliografii. Dokonana analiza procesu badawczego wpłynęła na rozwiązanie najważniejszych założeń rozprawy doktorskiej. Tytuł rozprawy jest adekwatny i tożsamy z treścią opisu. Założony cel artystyczny został udokumentowany w sposób przejrzysty i czytelny.

Rozprawa doktorska spełnia wszelkie wymagania pod kątem merytorycznym jak i edytorskim zgodnie ze standardami. Autor wykazał się ogromną dociekliwością i wyjątkowym zaangażowaniem zarówno w sferze badań, jak i przy formowaniu wniosków. Sposób ujęcia tematu, skrupulatność w sferze dokumentacji naukowej świadczą o wyjątkowych walorach tej pracy i są godne najwyższej oceny.

KONKLUZJA

Przedstawiony zapis dzieła artystycznego oraz jego opis stanowią integralną całość bardzo wnikliwego i nad wyraz ciekawego materiału zarówno w aspekcie wykonawczym a szczególnie w zakresie teoretycznym.

Stwierdzam, że praca doktorska pana **Liu Xinfeng** poprzez swój twórczy i naukowy charakter stanowi ciekawe i wszechstronne kompendium wiedzy na badany temat. Stanowi ogromny wkład w rozwój dyscypliny artystycznej – wokalistyka, jak również w dziedzinie sztuk muzycznych.

Wobec powyższego stwierdzam, iż doktorant wykazał się wiedzą teoretyczną do prowadzenia samodzielnej pracy artystycznej.

Rozwiązał założenia zagadnienia artystycznego i spełnił tym samym wymagania art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2021 poz. 478).

W związku z powyższym wnoszę o przyjęcie przedstawionej pracy doktorskiej pana Liu Xinfeng.

prof. dr hab. Grażyna Flicińska-Panfil